

Eksamid kahes vormis

KARL ADAMSON

*Tallinna
Üldgümnaasiumi
direktor*

Julgen arvata, et sellist olukorda, kus gümnaasiumiharidust hakkab omandama üksnes vaimselt võimekam osa noortest, Eestis ei teki, sest eestlane on läbi aegade head haridust kõrgelt väärtustanud. Kuigi põhikoolist gümnaasiumi/keskkooli suundujate arvu tuleks piirata, ei saa gümnaasiume siiski kujundada ainult andekaile mõeldes. Üldise keskhariduse saamise võimalus peab alles jääma ka keskpärastele, kuid õpitahtelistele noortele.

Küll aga peaks abiturientidel olema võimalik sooritada lõpueksamid kahes vormis. Paremate õpitu-lemustega noored, kellel on eeldusi ja tahet haridustee jätkamiseks ülikoolis, valiksid lõpueksamineks riigieksamid, teised teeksid tavalised koolieksamid.

Viimasel moel lõpetanud noortele ei oleks keskharidus sugugi mitte ummikteeks, nagu ajakirjanduses väidetakse, vaid parem ja kiirem võimalus kutseharidussüsteemis meelepärase ameti õppimiseks.

Kutseõppeasutused, eriti Tallinnas, peaksid baseeruma mitte ainult põhikooliharidusel ja paralleelselt kutse õpetamisega keskharidust andma, vaid pakkuma tasemel väljaõpet just nimelt keskharidusega noortele. Võib arvata, et tööandja silmis ei ole pärast keskharidust ameti selgeks saanud noor mitte sugugi halvemas valguses kui kutsekeskkooli lõpetaja. Aasta-kahe võrra hilisem tööle asumine annab elukogemust juurde, mis on ka väärtus.

Gümnaasiumi, samuti kutsekeskkooli mitte riigi- vaid tavaliste lõpueksamite korras lõpetanud noortele jääks siiski alles võimalus ka kõrgkooli astuda – seda kõrgkooli juures toimuvate sisseastumiseksamite eduka sooritamise kaudu.

Selline kahes vormis kooli lõpueksamite variant võimaldaks neid juunis, seega eksamiperioodil, mitte õppetöö ajal läbi viia, sest riigi eksamikeskuses hindamist vajavate tööde maht väheneks tunduvalt. Samuti kaoks õppimises laisematel võimalus lõpueksamit riigieksamina ära kasutada, saades eksamist läbi ka ühe punktiga sajast.